



Abortundersøgelser

Information om indsendelser i 2026 og resultat fra undersøgelserne i 2025



Undersøgelser inkluderet

Kvæg, får og ged

- Obduktion
- Generel bakteriologi, inkl. *Brucella* spp.
- Histologisk undersøgelse
- Mikrobiomundersøgelse
- Undersøgelse for svampeinfektion
- Schmallenberg
- Evt. nye sygdomme

Kun får og ged

- *Campylobacter fetus*
- *Coxiella burnetii* (Q-feber)
- *Clamydia abortus*
- *Toxoplasma gondii*
- *Border disease virus*

Kun kvæg

- *Bovine virus diarré* (BVD)
- *Neosporose*
- *Leptospira* spp. (tilkøb)
- *Coxiella burnetii* Q-feber (tilkøb)

Gratis undersøgelse af abortmateriale i 2026

Danmark har status som sygdomsfri for infektion med *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* og *Brucella suis* hos kvæg, får og geder. For at fastholde denne status skal der årligt undersøges prøver fra kvæg, får og geder for denne bakterie.

Danmark er officielt fri for *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* og *Brucella suis* hos kvæg, får og geder. For at fastholde denne status (EU-forordning 2021/620) skal der hvert år indsendes og undersøges et tilstrækkeligt antal prøver. De gratis undersøgelser af abortmateriale er derfor en vigtig del af den nationale overvågning.

Ud over at undersøge for *Brucella* analyseres materialet også for andre agens, både kendte patogener og for at opdage nye sygdomme, som årsag til aborter. Hvilke konkrete analyser, der udføres, beslutes af laboratoriet ud fra en faglig vurdering af det indsendte materiale (se boks til venstre). Der udføres desuden en mikrobiom-undersøgelse. Disse resultater indgår i en samlet vurdering af abortårsagen.

Det praktiske ift. indsendelser i 2026

Materiale til indsendelse

Indsend fostre, der bedst repræsenterer den observerede stigning i aborthyppigheden i besætningen.

Følgende materiale SKAL indsendes:

Hele fostre Hvis flere fostre sendes samtidig, pakkes de individuelt.

Blodprøve Blodet skal være ustabiliseret fra moderdyret.

Placenta Hele placenta eller stykker af placenta MED kotyledoner. Dette er **VIGTIGT** for korrekt diagnose, da flere abortforårsagende agens hyppigt kan diagnosticeres i dette materiale.

Antal indsendelser

Der kan maksimalt indsendes 2 fostre pr. år fra samme CHR-nummer, dog tæller en tvillingeabort for én.

Indsendte aborter kan afvises, hvis antallet per CHR-nummer overstiger de 2 indsendelser.

Emballering og labels

Abortmaterialet skal pakkes i emballage bestående af 3 dele:

1. En inder lækagesikret pose til hvert materiale
2. Sugende materiale
3. En ydre lækagesikret pose
4. En ydre fast emballage

Læs mere i SSI's vejledning om emballering.

Ved indsendelse anvendes en KU pakkelabel, hvor der er afkrydset: **Overvågning – andet**

KU pakkelabel kan findes på:

<https://www.vetssi.dk/forsendelse>

Forsendelse

Abortmaterialet SKAL sendes til undersøgelse mandag til torsdag.

Benyt et transportfirma, der er godkendt til transport af biologisk materiale til diagnostik.

Patologivagten på KU kan hjælpe med at anbefale godkendte transportfirmaer.

Adresse til forsendelse

Sektion for Patobiologi, Sektionsstuen
Københavns Universitet
Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab
Ridebanevej 3
1870 Frederiksberg C.

Kontakt: tlf. 9350 9280 kl. 08.30 – 15.00

Blanketter

Der skal medfølge en indsendelsesblanket med abortmaterialet. Blanketten findes på SSI's hjemmeside: <https://www.vetssi.dk/blanket>.

Ved indsendelser fra får og ged anvendes indsendelsesblanketten "Fåre- og gedefoster".

Ved indsendelser fra kvæg anvendes indsendelsesblanketten "Kvægaborter".

Ønskes der undersøgelser, som ikke indgår i overvågningen, benyttes også blanketten "Drøvtyggere". Disse undersøgelser vil laboratoriet særskilt fakturere til jer.

Svar på undersøgelserne

Laboratoriet sender en svarrapport med de samlede resultater til den indsendende dyrlæge, samt til Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri efter endt undersøgelse.

Konklusionerne af mikrobiomundersøgelsen inkluderes i svarrapporten. Ved mistanker om anmeldepligtige sygdomme kontakter Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den indsendende dyrlæge.

Har du husket at:

1. udtage al relevant materiale
2. udfylde de relevante blanketter
3. emballere korrekt og benytte pakkelabel
5. afsende mellem mandag og torsdag
6. benytte godkendt transportfirma

Resultat af undersøgelserne 2025

Antal undersøgte aborter

Det samlede antal indsendelser i 2025 var 85, hvilket er højere sammenlignet med 2024 (64). De 85 aborter fordelte sig på 70 indsendelser fra 51 forskellige CHR-numre.

Antallet af undersøgte kvægaborter steg fra 39 i 2024 til 56 i 2025, mens antallet af undersøgte fåreaborter faldt en smule fra 24 i 2024 til 20 i 2025. Der blev indsendt ni aborter fra geder i 2025 mod tre i 2024.

Resultat af undersøgelserne fra 2025

*Da der ikke er påvist tilfælde af *Brucella* spp. i forbindelse med abortovervågningen 2025 eller i andre prøver fra kvæg får og geder, har Danmark fortsat frihed for *Brucella abortus*, *B. melitensis* og *B. suis* hos kvæg, får og geder.*

På baggrund af abortundersøgelserne var det muligt at fastslå en sandsynlig årsag til aborten hos kvæg, får og geder i henholdsvis 38%, 40% og 11% af tilfældene.

Hos kvæg var de påviste årsager til abort: Salmonellose pga. *Salmonella dublin* i to aborter, neosporose i syv aborter samt infektion med *Listeria monocytogenes*, Schmallenberg-virus og svampe i hver et tilfælde. Derudover blev der i flere tilfælde påvist opportunistiske bakterier, såsom *Trueperella pyogenes* og *Escherichia coli* og et enkelt tilfælde af mykotisk abort.

Der kunne i flere sager peges på en sandsynlig årsag, eksempelvis ved påvisning af placentitis, uden at en specifik agens blev identificeret.

Danmark har fortsat frihed for *Brucella* hos kvæg, får og geder

Hos får var de påviste årsager til abort: toxoplasmose i tre aborter og *Campylobacter fetus*-associeret placentitis i to aborter. Blandt de resterende sager blev der oftest påvist placentitis af sandsynlig bakteriell ætiologi, men uden at specifikke agens kunne relateres til dette.

I materialet fra gedeaborterne var toxoplasmose abortårsag i et enkelt tilfælde.

I en del sager har hverken patologiske eller mikrobiologiske undersøgelser givet indikationer på årsagen til abort. Der kan i disse tilfælde for eksempel være tale om abortårsager relateret til moderdyret, som ikke afspejler sig i det indsendte materiale. Det kan heller ikke udelukkes, at virusinfektioner kan være medvirkende årsager.

Bakteriel overvækst i enkelte prøver umuliggjorde vurdering af vækst af *Brucella* spp. Mikrobiomundersøgelser kunne dog i disse tilfælde afklare, at *Brucella* ikke var påvist i prøverne.

Der er i 2025 indsendt i alt 85 aborter



Der er modtaget 56 aborter fra kvæg til undersøgelse. Aborterne er modtaget fra 41 forskellige CHR. nr. Af disse er 31 modtaget i 1. halvår og 25 i 2. halvår 2025.



Der er modtaget 20 aborter fra får til undersøgelse. Aborterne er modtaget fra syv forskellige CHR. nr. Alle aborterne er modtaget i 1. halvår af 2025.



Der er modtaget ni aborter fra geder til undersøgelse. Aborterne er modtaget fra tre forskellige CHR. nr. Alle aborterne er modtaget i 1. halvår af 2025.